

ÎNCHEIERE

11 ianuarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președinte, judecătorul

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Iuliana Oprea

Ion Druță

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Gheorghe Hariton

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Gheorghe Hariton împotriva Primăriei comunei Pleșeni și Efrosiniei Codreanu cu privire la declararea nulității declarației, recunoașterea nulității certificatului de moștenitor și recunoașterea dreptului de moștenitor a averii succesoriale

împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 06 septembrie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de Gheorghe Hariton și menținută hotărârea primei instanțe

constată:

La 17 ianuarie 2011, Gheorghe Hariton a depus cerere de chemare împotriva Primăriei comunei Pleșeni și Efrosiniei Codreanu cu privire la declararea nulității declarației, recunoașterea nulității certificatului de moștenitor cu recunoașterea dreptului de moștenitor a averii succesoriale.

În motivarea acțiunii a invocat că la 06 decembrie 1998 a decedat mama sa, Hariton Eugenia, după decesul căreia el a devenit moștenitor legal al averii decedatei. Începând cu anul 1999 el împreună cu familia sa a trecut cu traiul în casa părintescă unde locuia împreună cu tatăl său, Hariton Tudor.

La 06 iulie 2000, a decedat tatăl, după decesul căruia el a rămas moștenitorul legal, deoarece decedatul nu a lăsat testament.

Menționează că începând cu anul 2001, a reconstruit casa de locuit, a construit o anexă cu două odăi, a schimbat acoperișul casei, a lărgit beciul și a construit o bucătărie de vară cu garaj.

La 27 septembrie 2010, sora sa Efrosinia Codreanu, 1-a rugat să meargă la Primărie, pentru a semna o declarație precum că nu pretinde la cota de teren a părinților, deoarece ea dorește să oformeze cota pe numele ei. El a fost de acord cu faptul ca cota de teren să fie înregistrată pe numele părâtei Efrosinia Codreanu, deoarece lui de la părinți i-a rămas casa și terenul destinat construcției locative.

Relatează că a mers la Primărie și a semnat declarația fără să citească textul acesteia, fiind convins că este vorba doar de cota de teren.

Peste o perioadă de timp a hotărât și el să oformeze actele necesare pentru casă, adresându-se cu cerere la Biroul notarului public Ecaterina Corneiciuc, de a primi moștenirea.

Remarcă că atunci notarul l-a informat că există refuzul lui de la dreptul la moștenire, prin declarația legalizată de secretarul consiliului comunal Pleșeni din 27 septembrie 2010.

Sușține că pentru a clarifica situația s-a adresat la Primărie, unde i-a fost eliberată copia declarației.

Ulterior, notarul a refuzat eliberarea certificatului de moștenitor, explicându-i că are posibilitatea să se adreseze în instanța de judecată pentru soluționarea litigiului.

Adresându-se la Oficiul Cadastral a aflat că casa de locuit, construcțiile auxiliare și terenul destinat construcției locative au fost înregistrate cu numărul cadastral 2142205009 pe numele surorii sale Efrosinia Codreanu la 28 septembrie 2010 în baza certificatului de moștenitor legal nr. 7825 din 28 septembrie 2010.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 217, 220, 228, 1444, 1516, 1526 Cod civil art. 5, 7, 166 CPC

Solicită admiterea acțiunii, recunoașterea nulă a declarației din 27 septembrie 2010 legalizată de secretarul consiliului comunal Pleșeni înregistrată cu nr. 63, recunoașterea nulă a certificatului de moștenitor nr. 7825 din 28 septembrie 2010 și recunoașterea după el a dreptului de moștenitor a averii succesore după decesul tatălui Tudor Hariton și anume casa de locuit individuală, construcțiile auxiliare garajul și construcția accesorie, terenul destinat construcției locative cu suprafața de 0,2506 ha situate în satul Hănăseni, comuna Pleșeni raionul Cantemir cu numărul cadastral 2142205009.

Prin hotărârea Judecătoriei Cantemir din 11 decembrie 2013, acțiunea a fost respinsă ca nefondată.

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 17 aprilie 2014, a fost admis apelul declarat de Gheorghe Hariton, casată hotărârea primei instanțe și remisă pricina spre rejudecare.

Prin încheierea Judecătoriei Cantemir din 30 ianuarie 2015 a fost atras în proces Tudor Codreanu în calitate de intervenient accesoriu din partea pârâtului.

Prin hotărârea Judecătoriei Cantemir din 04 martie 2016, acțiunea a fost respinsă ca nefondată.

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 06 septembrie 2016, a fost respins apelul declarat de Gheorghe Hariton și menținută hotărârea primei instanțe.

La 24 octombrie 2016, prin intermediul oficiului poștal, Gheorghe Hariton a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată considerând-o ilegală și neîntemeiată.

Obiectează că instanța de apel cât și prima instanță au aplicat legea care nu trebuia aplicată și au interpretat eronat legea.

Consideră că instanțele greșit au făcut trimitere la art. 52 din Legea cu privire la notariat și art. 581 Cod civil în redacția anului 1964.

Sușține că aceste articole nu au nimic cu litigiul dat deoarece dânsul a făcut trimitere la art. 585 din Codul civil redacția anului 1964 și a art. 1526 CC redacția anului 2002, care nici nu au fost reținute de către instanțe.

Relatează că instanțele greșit au aplicat doar prevederile Codului civil în redacția anului 2002, urmând a fi reținute prevederile art. 6 alin.(3) din Codul civil redacția 2002 care prevede că de la data întririi în vigoare a legii noi efectele legii vechi încetează cu excepția cazurilor în care legea nouă prevede altfel.

În cererea de chemare în judecată el a menționat că la întocmirea declarației au fost încălcate prevederile art. 1526 Cod civil, deoarece aceasta a fost întocmită peste 10 ani de la decesul tatălui.

Relatează că despre acest fapt instanțele ierarhic inferioare nu au menționat, astfel, consideră că au încălcat prevederile art. 390 al CPC.

Sușține că instanțele în acest caz au făcut o concluzie contradictorie, deoarece conform art. 585 Cod civil redacția anului 1964 nu pot fi aplicate prevederile Codului civil în redacția anului 2002, or, renunțul la succesiune se face printr-o declarație depusă de către moștenitor la biroul notarial al locului deschiderii succesiuni, dar nicidecum la Primărie.

Ca urmare consideră că declarația a fost întocmită de secretar, care nu avea dreptul s-o întocmească, prin ce a fost încălcată vădit legea.

Menționează că el de fapt a acceptat succesiunea în natură prin faptul că a trăit împreună cu tata până la deces și respectiv, după deces, fapt confirmat și de către sora sa Efrosinia Codreanu și Secretarul consiliului.

Instanțele însă nu au făcut o analiză a conținutului declarației, reieșind și din declarațiile Efrosiniei Codreanu date anterior în ședința judiciară, prin care aceasta a relatat că după decesul tatălui în casă a locuit fratele ei Gheorghe Hariton, care a schimbat acoperișul, a dărâmat bucătăria și a construit-o din nou, a schimbat gârliciul la beci, a schimbat ușa, ferestrele, fratele Gheorghe are dreptul la casă, ea îl lasă să locuiască în continuare în casă, dar documente pe numele lui, nu îi face.

Consideră că prin aceste declarații Efrosinia Codreanu practic a recunoscut acțiunea.

Sușține că declarația a fost semnată de el fiind dus în eroare de comportamentul Efrosiniei Codreanu care i-a spus că această declarație este pentru a oformă moștenirea pentru cota de teren echivalentă, iar în ceia ce privește casa de locuit el nicio dată nu a refuzat și nu va refuza la succesiune.

Consideră că instanțele au examinat cauza în mod unilateral, fără a luat în considerație faptul că așa numita declarație nu corespunde unei logici normale, deoarece el a reconstruit capital casa de locuit, fapt recunoscut și de pârâtă și confirmat prin imaginile foto anexate la materialele cauzei.

La 26 decembrie 2016, prin intermediul oficiului poștal, Primăria comunei Pleșeni a depus referință la cererea de recurs, prin care a relatat dezacordul cu recursul depus de Gheorghe Hariton.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 26 septembrie 2016, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 280 vol. I).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 06 septembrie 2016, în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Gheorghe Hariton nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Gheorghe Hariton, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Gheorghe Hariton ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de Gheorghe Hariton se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iuliana Oprea

Ion Druță